

042

Тетрадь № 3
Хайниной И. И.

Исковская область
Стрижковская
Красностреленский р-н

дер. Сиковица, Остров, Вайской
Дубок, Река

Содержание: Стихи

Кабинет
диалектоведов
ЛГУ

Общая
тетрадь

1959 г.

ПРОБЕРКА

2017

ни скупилнила шшо / вадои нага привалот //
 нет шшо лажот // ситас присе // у ково
 на вѣдаши / родникаја маја // нивѣтка стѣра
 ла // роки дрвои дѣи з билјом та ја вождѣа //
 так што вои у ѣакѣво и жовѣте // как срѣтѣи
ѣтраи так кудои ни је дивајуса // пѣрва каи срѣ
цаја / пѣрва и киѣи // у миѣ здирѣјуца / квѣ
рјуца / бѣту харѣшѣе кѣно // ситас ѣва карѣ
 ла мѣли^ких пѣкѣуца^т шѣук // анѣ вѣвѣла
ѣтра^ких пѣкѣуца^т шѣук // как зрѣвѣшѣок
покрасѣѣѣт так и пѣрѣи / пѣрѣиѣи тѣ нѣ

розлаг'е'т' // д'ацн'ик'а д'ак р'ак'а х'од'а в л'у'т'у
куп'а'ј'у'ца // п'р'ик'а'же в'о'п'ис'ат' // з'д'а'ј'у т'о'же г'ос'у
д'а'р'ст'а'у // б'уб'ар'ка / и о'б'е'ј'им т'е'с'т' о'р'н'а'ја // мо
та б'уб'ар'к'а // б'о'ла о'в'ј'е'д'у'ри'ш'а т'о'л'ка за о'в'ј'у
г'о'ј // то у'ж'е в'о'п'ар'а'је / п'о'л'ос'а // и о'в'ј'у'ца и
о'в'о'ж'а / на п'а'т'је ку'п'а'ла / т'о'п'е'р' в'о'с'е'м'д'е'с'е'т'
г'о'ј о'р'н'а'ј'у // т'о'л'ко р'о'д'у'ла'а // на с'у'п'р'е'к'у з'и
м'о'ј х'а'р'и'л'а / п'р'а'л'а // с'т'ир'а'л'а / п'р'а'л'е' / о'ж'а'к'а
п'ар'у / б'о'в'а'ла г'о'ш'ив'о'ј п'ла'к'е' // к'а'к п'ур'ж'а
ј'е'у'ца и'к'о'ј к'а'к о'т'е в'о' п'е'ш'ив'а'л'а // м'а'ма т'а
з'а'п'ур'ж'а'л'ас' / к'уд'о'ј м'и'л'а д'е'н'у // м'а'ма / н'и
к'у'да т'и'б'а н'а д'е'н'у / на б'ал'т'у т'о'л'к'е л'и'ш
н'а'во / ш'то на в'е'д'а'ш // ја и с'а'ма о'в'п'ер'ив'у'ј'а
и то о'р'е'а'к'им к'р'у'г'к'а'м // р'а'б'а'ја / р'а'б'о'ш'ка / и
о'т'а б'о'л'о'ја // ј'ес' и т'ор'на'ја о'р'н'а'ја // о'ко п'ор'о'т'а'р
с'т'ир'а'л'а / п'о'б'о'м на р'а'г'о'к'ку б'а'д'и'л'а / в л'у'т'у /
ј'а'н'а о'р к'а'к'у'ј' н'и р'е'к'у т'о'же в'о'п'р'о' / на р'о'с'ку
п'ав'и'д'о'м и п'а'л'ас'к'а'л'а т'а'м и'х / у к'а'с т'а к'т
с'и'ч'е'в'о п'р'а'н'к'а / г'о'ш'ив'о'је / п'а'л'к'а д'о'л'и'је и
о'р'е'а'к'и'је // т'о'п'е'р' ја н'е'с'ка'л'ка т'о'т и'с р'а'б'о'ш'

Ѣта и нѣ бела || а то бо вѣла на прѣдѣ та нѣ вѣ,
килогрѣи та бѣднѣ на прѣдѣи и сѣткѣи вѣвојѣ
русѣи та лѣи лѣи | а вѣ русѣи на мѣи
ѣкѣи ко вѣ-та и мѣи сѣи рѣи | затужѣла сѣи ||
у је тѣже паробѣи у ѣтѣи бѣи || а мѣи тѣи
на сѣтѣи мѣи пѣи рѣи || гѣи а тѣи
гѣи | кѣи мѣи та сѣи вѣи ||
у мѣи гѣи | а мѣи гѣи || на сѣи рѣи
в лѣи гѣи || гѣи и вѣи гѣи
рѣи | гѣи гѣи | гѣи гѣи
зѣи | гѣи гѣи || а вѣи гѣи
рѣи гѣи || гѣи и гѣи
на-гѣи та гѣи || гѣи гѣи
сѣи гѣи || гѣи их в гѣи || гѣи
и рѣи гѣи || ѣи гѣи | у нас
своѣи та гѣи та гѣи | гѣи гѣи
гѣи || то гѣи гѣи | гѣи та гѣи
солѣи гѣи || гѣи |
гѣи гѣи | гѣи || у их лѣи
та гѣи | ѣи гѣи та

ја и знају што карџинска // ја најдужу /
у м'на' хлеба од п'егли // на в'дају нигово
хорашево / лофкова // и џе каршо мурџи
кој / и каршо земљинај // 68.

Џуко парасо правосла // каршо провосла
к новому двору // каршо мурџам и б'дара
на соп' // тајта з'нома / ношга назката
в узм'ско // кал'и как ушца // тошка на х'те
пољзват' // ја разбран'је са др'еми с н'шми
џаку в'да ушца / петомб'е / суд'е
воз'де и р'мов'е од го д'ело // ношми
то // руки прим'т'анос др'е // Џуко и
солмош / јон бол'кој // бол'је / нош / с вошка
да кромаје / јајин вошк'етел д'октор / вошк'етел
Јон ваз'и да залаж'о даској д'ош'ка //
Тинер' в'ет' д'ура'в'он та м'ло // јон при
јештајет н'и кажкој д'ен' // там џаја сич
м'л др'о // р'амка та вошк'етел на з'ен' //
џа не в'дају кудо д'ета у малар'у //
ношга н'ш ка кошка кашош м'с'ка

8 и та св'ящот // яко бол'и два брат яко
шпичоно // к'и знају тје яко жову здрок
ван'ка // пгол'ник бол / ставити у р'и з'имой //
с сус'едом бол'я б'яна хороша // два яко
ор сш'ов'цах / к'ер'овно звор'е д'но у бо'я //
звор'е то зато с'тер'ан тоже // тоже р'ев'ла та
на д'су св'ящотску // лоша д'ла к'рив'ла
на к'б'ака ка д'та л'ес'я н'ска // ја ор
п'ру т'р'ах // ј'ка та м'же суб'а / ни на
дур'ет' // ја о'х'и п'кала // ни о'к'ово к'и
у'м'ило з году // два кас'ј то г'рт и то к'и
у'м'рају // там д'воје м'тило / на к'б'ок
м'тилах // на знају тје јон жов'е / го'м'ко
к'р'жу в'дно // бол'и т'ма на с'тер'ик'е бол'ва
яко и п'вају к'р'ом // р'о'к'ка кака н'и ј'е
јон во два ка м'а'ј // д'на та д'ру'ој м'с'а
нас'о // то како тје то ж'ра попад'е //
но'и поп'р'ила // в'ша то роб'та к'ом и
не у'знаја / х'о'и ди к'в'ак'и с по'а
ном д'бам // ж'н'и та с'р'нал ца ка'ас

ки - та убирајеш // негу молодој то старој 9
то ешио млого / да свија таава нег // кер
тотра хоршомаја бола заведон // ја бола
свијездичиш а нотер за скрџој // јест а лич
ношма // јак та вѣдаје // јак та на дѣдата
постујае / криси // лот - та срѣтил // да научи
јак продаје јев // ки хри облѣт // коб
јак пѣма как жѣта // у јѣ бола дош
однаја // сига устарѣла / нивеска та у јѣ
бладаја нога // жовѣ та с ѣакчи вѣској //
јак та ни с порозней негкѣ та примѣ к
нѣ // лонѣ в цѣл јеш што постѣвѣт и
дѣлај што застѣвѣт // ѣва и дѣвѣнчи дро
бѣбушка // а вѣт евѣ тоже некѣ / што и
тебѣ дома нег // дѣ // јон бѣ негѣ //
вѣт ѣракој акѣ кодр получѣје млого в мѣста
а солдѣ та бол ларѣ на хорѣ мѣ
спунѣ та и не говорѣ нѣ // а ја
ѣ и јазѣк заѣрнѣ / та испунѣ
ѣ тошко // ка јак тѣ

10. карајууча карјот та / ер кљуах то вода та ерба //
тори их вѣдаје тѣ јакот вѣдужу // та и нисево
нѣту / гокѣл вол // јакот тонѣр болшиоје и
не куждајууча мѣтерју // он их крутѣ ебат
фтерѣт // не вѣдаеш како бѣде скаѣнок
содержат // наѣуша / праѣатѣл бол доши / два
два и сѣлаѣл ни жѣл // тѣнок у нас дѣвѣок
ки болни / сѣсѣди // хрѣстѣ - то / то жево там разор-
вало / он уже бол в разумѣ / да такој болшиој
на грѣх // јѣѣ мунюк та ербѣал // каѣја
ѣто жѣст // скот то пѣде / сѣдѣлѣ змѣнѣа
ном // полохали лѣстѣ / пужѣл // там
сѣтра зѣвојурѣкаје // у јѣ догѣ / у догѣ
јѣста мѣлѣкѣ // ѣа ни кам прѣхој //
там и рѣсѣкѣиоѣ јѣс // јѣка и ѣиѣја
јѣка и уѣлаја // мѣтерѣ та ни ерба рѣвојѣ
лѣи ка сѣмѣта / хоѣ на кѣсѣтѣ //
и вѣл бол и сѣл бол кѣ ни је // уѣраѣѣлѣ
нѣдо / сѣмѣт / уѣлѣт нѣдо // вѣсѣр сѣрѣк
та кам сѣсѣл / вѣнѣвѣлѣ // зѣн нѣт /

хот' хланія дот колчи к'яслоні / саі'окоу // 11
скалк'і / их смалк'ам // јон как понаде / таи
з умя сара'оши // у нае неје / неје џак'у смалк'
злов'ит' тр'удно // јаной на тр'анку на м'окрују /
и вошесуот // јон - то с п'ола пап'оршои //
а то јит' болвају неју п'очу // нонег та
вадо неју // дла и'ч'ја та к'ау'сбк какој та /
к'ип'ун // из - за вадо та ни срадаје // ја ни
пајду и'шоудой с избо вои // џа так д'еј'ево / јок'ој
друтаја та лас'инка друтова размера // к'ожу
брај' и кор'ој можна // да јон какој то софт
такој крутој џет тр'актор // лајка и сан'а
ла и р'с'ако р'азно // дач вам кар'одр'к'а
лајку / пајад'ите и на к'ашер'от' // пр'ид'о'зза
и јак'у р'с'у с'ет'нат' // а вакој та в д'едоч
так навер'еж'ал'ис'а // р'еш'но'воје б'аило сарас
р'к'у'скоје / м'ак'к'аје / тол'стоје // н'ч'в'еј' с'џраја
н'и к'ау'о н'и'с'ево // н'ес'еши как ни пат с'џа
а та р'с'о пр'оши / можна и в'ера'д'ич'уза //
п'у'тов'ја / п'у'тов'ја казон'вај'у'зза // навер'то поге

12
р'одна насеѣт || у д'едр'и то ѣмано д'еб'ат'
иш'ук | то и староје | бол'шойе || рон ѣякоу холм-
^(коу)тоу || лажоѣ т'е н'и је | липасѣ как ѣжна
бол'коѣ || холмозноји д'ога || иш' р'одн'и'к'к'и'ѣ ||
пош'е то || пр'е'а'тина је' да ѣто пр'е'о зр'а' ||
д'ѣ / как-то с п'ам'е'и в'ош'ла || м'олод'еи та
п'о'д'е т'и'а'ѣ пр' с'и'к'о'в'и'еи | за з'в'е'а'и з'ак'о'д'у
иш'о'и с'у'о пр'о'р'к'ѣ || ја до тоѣ то д'о'ло'ѣ-
с'у | д'о'п'а'т'у || в'о'п'ла'т'у'а и п'о'л'е'к'е || то
и з'д'е т'ѣ'о м'о'за б'о'ла | жак'о у'ѣ'ж'а'р'и'и |
з'ас'л'о'ша ѣ'у'у то ж'о'з'н' || г'о'в'о'р'а иш' т'а'ма ||
т'ѣ'т'ко б'о'ла н'и ар'е'к д'о'и || ја б'о'ла пр'и'ш'о'у'е'и
с'у'д'ѣ'к'о'с'а || о'ѣ т'ѣ'т'ко б'о'ло н'е пр'е'д'р'а'ѣ к'о'в'о
к'у'с'ѣ'т' || ј'о'н'а т'о'л'к'о к'о'с'ѣ'ла г'о'ш'о'д'а'и ||
Т'а'и б'о'ла ѣ'ја'а п'о'с'ѣ'в'и'а | там м'ѣ'ж'ба б'о'ла ||
Т'у' к'ѣ'ж'на та л'ас'ѣ'н'и'ка б'о'ла п'ор'р'ѣ'з'ана ||
ж'ак'ѣ з'ас'т'а'в'л'е'к'о'и р'а'б'о'т'а'ѣ на к'а'т'ѣ'в'ѣ'и ||

L

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

16

Петров Николай Петрович, 70 лет. ^{д. Река.} 13

Не работает в колхозе. Живет с супругой. В этом году похоронил жену. Занимается тепловодством.

Этот сел' районная / балт'ит' // пойдёти в
квартиру // раньше строило адм'ю / несл'
туда делал'и заёмас / туда и каталок с'ав'и
внизу буз / То на буз'у то на апёске // внизу
Также апёске // к дому / к х'от приб'ив'лас'
даск'а // хад'ыл в х'оту // загн'ос'у ил'и затон
л'у // нойма у'м'ер'л'а // слабая и слеп'ялас' //
за адм'ю з'или наг'ис'а ш'ат' // 76 п'ат'
н'обо / заслока / оло // а в'ю'хи в'от там за-
крыв'аеца // с'а'де ш'ат' в'ул' п'ос'ки / а р'ядом
леж'а'и пристр'ив'алас' ф'ир'ав'ан'ая и'фон
леж'ат' // в'ю'ха к'ру'мая / т'е ф'вер'от // ш'иб'ер //
вот кар'ё'и'е в'ид'ом у нас так'о'е / в'ас'т'ав'у
и'к'а'е // у нас д'але'е к'ло'н'ко'е' к иско'р'ск'е' //
раньше с'в'е'т'с' бол' / ж'н'я лу'и'ну / с'в'е'т'л'
ки'ва б'о'л'и // ес' у нас р'у'с'я др'е'т'ка назо
в'а'с'т'а // в'от п'реход'я'и так'е'у брод'ак'и'е

ку // на километр (на два анот междуречья
межу двух озёр // рѣки прѣжиже назывались
лѣрка // пѣлок называли (смавали с холма)
там снали ер пѣлалы // мѣхи шри кн пѣла-
дѣли // на сорок километра и дѣет он роет
жѣкѣе то // там горѣшка болѣ / а ту лащѣна
назѣна // ставалася ер каво насилѣе так
дѣе избу и насерѣдѣна сѣна / а набѣе
так токо ока избу и сѣна // хлѣбкоя
амбар назывались клатѣ (клет и грѣб)
ѣе кн заборка (контѣлѣна / рѣки заборки
кн дѣлалѣ // руба избу прѣна // покрома
(первои ломоть бухака) мѣра убѣвѣ
лѣрка // парикѣ малѣкоя рѣки назо-
валѣ крѣкам // то лѣнакоя рукоя
кѣ болѣ // квас ѣе дѣлалѣ / кваскѣ
кваскѣ / (хлеб замѣна) карѣ маскѣ
кѣ и руба ер карѣ сѣкам //
мѣилѣ рѣки назвалѣ клатѣ //
Тѣ в дѣ на руба дѣ дѣ

а маја халупа / пр'ид'оуца дажолвѣт' в ѓрај 19
15
халупа // з'дѣс' у нас бѣл'шол скал / рудн'икѡу
^{кампозиц'ионал рама}
волг'я палка / мѣх'а идѣт судѣ // у вас
з'дѣс' харѡш'аја / схрѡнајете понал'ѣк'ку // кастрѡу
на молѡдаја // рѣкоу налавѣла / ѡва / смаг'рѣ //
вот афѣк уѣѡк // нѣда палажол' кудѣ ни је //
с'ивѡн'на там два дѡм'са посрѣд / крѡш'ки
благ'ѣје //

Кабинет
Диалектологан
ЛГУ

Вольный Иванов Григорий Васильевич 58. 22
Дубок. 16

Работает в колхозе. Хорошо знает крестьянское дело. Живут вдвоем с женой.

наполняете что / я могу сказать // наша
местная районная освободительная // если скажешь дай тебе,
дай тебе // ни рек ни озеро нет // в своих
вещях реки ни маленькая с нашей землей //
? Ложка / тут маленькая тоже // лучше был на-
ставлен / в дереве выделен такой // (железо).
ура ура / а на ура сидят / называются дер-
евня // от потока место / а под окна //
дереве вырастает ее столетие // два раза называются
и буф (весь // не была такая много много
бы все расширяется // заглядывает / такая много много много
никак не вырастает туда // буф много много много
в хруме мне наполняю // болотной лес омшак
называются // в омшак болотной омшак рас-
тут // и два звонка земли / болотной дубок //
сидят много / много наполняю / наполняю
туда // лучше замыслили много / много много

24
17 ни принцајут || с'јара а з'имљу јаш /
ово | јашин' || урајку || џо ј'јово п'ле |
как век'ј с'јат' то говора ј'јр' с'јат'
каж || јашин' ж'јот с'јара назов'ј
погел'ј - то || појхал от'ц пакај' | јаш'ј к'јжко
перехв'јтк с'јес' | он узд'ј јаш'ј ако
назов'ј | говор'ј кел'ј перехв'јтк || со
вр'ј ов'да ј'јина | на ј'јина д'ј
пр'ј с'јал | с'јот д'ј џо ј'јина || то назо
в'ј до позд'ј ов'да | с'јот с'
с' ов'да п'ле ј'јина || с'јот |
д'ј така з'ј | с'јот с'
м'ј || јес'ј на п'к'ј д'ј то
к'ј | ов'ј на на | с'јот з'
р'ј || так назов'ј лук'ј | а јес'ј
с'јат' | с'јот назов'ј || с'јот || а тако
назов'ј лук'ј || с'јот на с'јал так
јаш'ј с'јот || с'јот говора тако с'јот на
с'јот стоп'ј тако | с'јот в д'ј
с'јот || о х'ј || по с'јот с'јот |

написѣ называѣтсѣ (а по дѣвѣаѣ | дѣвѣаѣтѣаѣ // ²⁵
₁₈
покрѣшкѣ вѣо называѣтсѣ // он слѣмакоу, чужѣ
тѣаѣ скоп // срѣаѣ называѣтсѣ | тѣаѣ мѣжно
и срѣо дѣвѣаѣ и дѣвѣаѣтѣаѣ // ѣаѣ е озѣаѣново
хѣвѣаѣ кѣаѣтѣаѣ срѣаѣтѣаѣ | а яѣрѣвоѣ скѣаѣрѣаѣтѣаѣ
кѣаѣтѣаѣ | мѣжду жѣрѣдѣаѣ кѣаѣрѣоуѣаѣ скѣаѣрѣдѣаѣ //
у кѣаѣждѣво на своѣаѣ чѣаѣрѣдѣаѣ бѣаѣло чѣаѣрѣдѣаѣ / ѣаѣко
своѣаѣ хѣаѣтѣаѣ // срѣаѣтѣаѣ рѣаѣвѣаѣнѣвоѣаѣ и жѣаѣрѣдѣаѣ
коѣ в дѣвѣаѣтѣаѣ | вѣоуѣаѣнѣкоѣ | наѣвѣаѣтѣаѣ вѣ тѣаѣтѣаѣ
ѣаѣтѣаѣ срѣаѣтѣаѣ // (прѣаѣносѣвѣнѣкоѣ на вѣоуѣ) наѣвѣаѣтѣаѣ
нѣаѣе тѣо рѣаѣтѣаѣ | там дѣаѣтѣаѣ | на дѣаѣтѣаѣ кѣаѣрѣдѣаѣ
кѣаѣ // как чѣаѣтѣаѣ дѣаѣтѣаѣ | кѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ | Так
прѣаѣвѣоѣаѣ наѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ // кѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ тѣо наѣаѣтѣаѣ
как дѣаѣтѣаѣ кѣаѣтѣаѣ наѣаѣтѣаѣтѣаѣ // дѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ | наѣаѣтѣаѣ
наѣаѣтѣаѣтѣаѣ | дѣаѣкѣаѣтѣаѣ наѣаѣтѣаѣ // озѣаѣмаѣ хѣаѣтѣаѣ /
орѣаѣмаѣ солѣаѣма | а тѣо яѣрѣвоѣ солѣаѣма чѣаѣтѣаѣ
жѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ чѣаѣтѣаѣ орѣаѣдѣаѣтѣаѣ // дѣаѣтѣаѣ сѣаѣнаѣтѣаѣ /
яѣаѣтѣаѣ слѣаѣтѣаѣ дѣаѣма наѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ // такѣаѣе наѣаѣтѣаѣ
кѣаѣтѣаѣ жѣаѣрѣкоѣ дѣаѣлакоѣ | дѣаѣрѣдѣаѣтѣаѣ | чѣаѣтѣаѣтѣаѣ /
дѣаѣаѣвѣаѣтѣаѣ дѣаѣтѣаѣ сѣаѣнаѣтѣаѣ // дѣаѣаѣтѣаѣ наѣаѣтѣаѣтѣаѣ

19 Тавы Травы жёлтая / Костёр иной во ржи
 растёт / звонёк вскажет тае с сиренёк
вроду как мутовки и убражйуца // Костёр
вредна Трава / никак яко и аглицы и
заркыны / Тавы же Заркыны / он тоже Тавы
ловят / но фр така и по та Заркыны //
мера ср д как барык / бру ва д ка ка ка
в а и // я б л о к / с л а в о / в а и и л д о к и е и л
т у р о и в о л к / к р у ж ё в н к / и з д е т а и в о л к и с и о
р о д // п р и к е с ь / с а р ь и н о к у п о с а д и // б р у
с к и ц а н а з о в а и // б о л о м а е т ь м д н о т к о е р о
н а з о в а и б р у с к и ц а н а н а // в р о з р ь з л е
к а ж н о у г р и и л ь и л ь н а з о в а н и е с в о й //
п а д у ш к а / л ь и л / к а в е р ь и н к // п о с а д и р е д и н к
н а з е // и к а п о л у / к а д е н г о в о р я т // б л и ц а
з а б л и ц а и г о в о р я т п о д у / э т о к а ж д о и л ь и л ь
з в а н и к а и л ь с т а к л о / э т о г о в о р я т з в а н и к а
о д н о с т а к л о / с к а д / с т а р и н к и г о в о р я с к а д у
с к а д о т (д л я д в ь р ь к а ж н о // н е т н и к а й д е л ь д о к а
 (н е т и у д в ь р и). ц а д и л к а // п р а с т а к и н а

рѣншот называѣи || дѣлаютъ к'ѣслоје мало 28
кѣ | Творок Тудѣ набрѣхютъ | пѣткѣ надѣлаютъ || 20
лодѣшка || м'ѣз'снѣцъ | м'ѣз'м'ѣшкаѣ | ср'ѣдк'ѣ | бѣ
шѣ | указѣт'ел'ноу || до колѣкѣ лѣтѣ | лѣткѣ |
а ѣтѣ лѣтѣ | слѣт || ѣтѣ мѣстѣ м'ѣтѣрѣкѣ назѣ
вѣютъ | а волосѣк яѣ нѣ знѣютъ как || назѣвѣи
стар'икѣ сѣмѣѣ | а сѣмѣѣ кѣ лѣтѣ назѣ
вѣѣ | кѣ как || (набрѣхютъ) нѣдѣѣ назѣвѣи
погѣмѣ то || сѣмѣѣ мѣтѣ назѣвѣютъ | тѣмѣ набрѣхѣ
сѣ нѣрѣк вѣтѣкѣ | назѣвѣютъ пѣясѣ || жѣ нѣ дѣ
набрѣхѣ то домѣ | а сѣ нѣ вожѣ нѣ нѣдѣ
нѣрѣкѣ то назѣвѣи нѣдѣ || вѣ домѣ колѣдѣ |
вѣ нѣдѣ колѣдѣ нѣтѣ || кѣ нѣдѣ дѣ то сѣ нѣ
назѣвѣютъ | кѣ нѣдѣ назѣвѣютъ || зѣ дѣ нѣ
нѣдѣ кѣ кѣ нѣдѣ | на кѣ нѣдѣ || ѣтѣ назѣвѣютъ
зѣ нѣдѣ || вѣ мѣ нѣдѣ нѣдѣ | тѣ нѣ вѣ нѣдѣ
как зѣ нѣдѣ нѣдѣ мѣ нѣдѣ назѣвѣи ||
у мѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ то нѣ || сѣ
нѣдѣ нѣдѣ || зѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ
нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ нѣдѣ ||

28
М стуча и майстеря то с рѣдот својей веруїт //
из рѣдот // ѣт косоїар ја чужѣ вѣкостем // на
вѣт'инкѣ бѣдет грабѣм // кѣша // (кѣша) посадѣм
ор карзѣностау их / таварѣ побарѣ далеј //
маст'їна / и таварѣја и маст'їнка маст'їна
как хом назотвѣј / то карзѣна / карзѣнка //
ѣд'їкѣ / вѣрѣч бѣдох / сѣрѣ дѣа ѣто / мѣ
јево назотвѣјем ѣд'їкѣ //

Баранова Красовая Родионова 28

85 лет 22

Дер. Волыкой Дубок.

Старая, нетрудоспособная, не помнит, сколько точно ей лет. Живёт с сыном. Местная жительница, никогда не выезжала.

молодй бајелч // жен'ихор ат'еу воісвагаје и'ч
мама / ад'ин мал'еу на појде / орсо с роџо ејаго
молодй погал'еу / јома окр'уска / то л'ентам
и д'еу окр'уска таже // свај'у м'олодос'
првожају ост'ан'еу рае / бо'иса на б'уд'и //
кон' в'аба'и'ца / брако'и моло'еј //
воісвага'и / зат'ил'и / с мој'ој роџо паз'ову
за с'ол / и к'а'е'р ат'еу / ост'ан'еу рае
зат'ив'ал'и // ж'о'и'ч праж'о'тско орс'е / кто и
па'руж'еје с'ем'и'ч / кто и па'нш'еје // ат'еу и
во'з'ме плат'ок мал'ч'еу // свокр'ова там б'ли'цк'и
п'ок'о / еј на б'л'удо за б'ли'нк'и дава'л'и
д'ен'ек // от т'еј то / ст'е'л' н'ив'е'ста н'и го'во //
з дома при'да'ново / н'и од'да'ју как л'и'н'ску
го'му / орсо с'ра'ва как на'да // по'л'та'ш'е'у
ка'рт'ан, по'л'т'е'ш'е'и // л'азо во'л'ти'ра'т' воі-

30 ²³ моришот то друт'аје // молод'а зазово'
р'оу / беру хлеб крутоу / м'асо положи на
бар'ох // а у друтој и ѣново к'еу // прошв'ѣни
з'ав'есит // полож'ен'и м'азо тер'ет' / др'во з' д'ро
да // пост'ѣла / наб'ѣта сабо ликај // тан'ѣра
мадр'аст др'во шп'л'аје / лет'овоје // у ково
п'ор'овоје // п'агом т'ак'а п'ѣк'а на в'итер'ѣ
на мач'ам рост'ѣ / лон мач'ѣ в' ѣт'ак'а
б'ѣл'ов'ѣра // об'ам'ѣн'ем / п'ушок ф п'ар'ѣш'оу //
п'ѣш'от-та л'од'а б'ѣл'а п'раст'ѣје / с'ѣдр'от'е // ма
л'ѣк'ва така т'рава как сол'ом'ѣк'е / рост'ѣ
как п'ушок-та / сн'ам'ѣ ѣ п'од'ѣш'оу // ж'ѣд'о
да р'ом дав п'ал'ѣ кол'к'ѣје / а ѣт' ѣтом
м'ѣсон'ѣм наб'ѣ // п'ѣк'а с' п'ѣх'ом ко
в'итер'ѣ рас'ѣ // мол'ѣк'ва по п'ѣж'ном по
л'ѣк'рот'ом т'ѣже с' ш'ѣм'ѣк'ом рост'ѣ // л'ѣт'ѣ
сп'лат'ѣн'а / ост'ѣк так'ѣ з'д'ѣл'ан и кал'ѣ
на т'ѣ / з' в'ир'ѣк'ѣ г'л'ѣ // мон'ѣ н'ѣ
в'ѣд'ѣ как и р'ѣв'ѣ рост'ѣ // н'ѣд'о св'ѣт'ѣ
в'ѣ р'ѣв'ѣ н'ѣ // н'ѣк'ѣ д'ол'о д'ѣ

јелу и носот' / џири кајо на пашку ³¹
²⁴
јехот' / пахот' / бурновот' // богданов соја / топёр
ни дёрка бју а рожакса / кро јају свѣта,
бју'и как она род'ла // срѣшме рои јају
солодом / шри слаткуј бол // Такој кер'ец и керт
то д'ер'ев'аккој // џракоје сјело до м'ој пр'ишесѣ,
и тор'овому н'ѣву такому ка б'от' / п'ј'аноси //
в'ош'јем так захм'ат'јем // у ковѣ м'ѣрка соја
ду то д'ѣка / тому н'ѣва нов'ите // лав'ѣна е'го
град'ѣна / с'лот та с'и'лот / јају тр'ѣже роз'д'ѣ
на хаз'јивам // б'едка бол'наја / еве' бол от'ѣм'и
рука и нога // топёр' г'рѣ куп'ѣја с мал'ѣну //
л'истовѣ - то бал'и'ој бол / п'ак'и бал'и'оје нак'и
ден // в л'арках скѣлко хои б'ола // џа му
щ'ѣна тѣј // малодаж'ѣвоје л'иг'ѣ та / а л'уд'и
џ'ак'ије ж'ен'а стараобраз'оје д'ѣлајуча //
ја што в'ѣдала слад'ала // б'лик'ѣ напек'ѣи //
и'шчу кар'лиј от с'ѣпах / ж'ѣто // с'ѣп'к'и та
б'оли д'ир'ав'акко // д'ѣре хараи'ѣ ј'ѣли /
тако п'ас'ѣ д'ир'ев'акко з'ѣлако // томокој

37 об'яс спяре в пелл // кўшадје постовоје //
25 Глас жотро то з гор'охи та и вар'ил'и //
кар'юф много постових др'як'их / др'е вар'ил'и //
др'от' в г'ору зг'ор'яеца // сел'от'ки пост'в'ека //
др ц'есла / тр'ош'е р'остуека здр'ежн с кол'оци //
кар' / на др'овн'и таку р'анку здр'ежн //
на п'оску п'астог'а кап'ел'и / р'ад'ел накр'еши //
кто побол'н'еје жот'о // студен'ка л'от'ску //
сук'я / круп'юф дуд'я / м'асо // прив'ошн и д'одр'е //
круп'юф над'елано з жот'а // кр'ошево / с'ел'ан //
нар'ублен / шн по к'ашми // с кап'ел'я то
шн // с'латот с кар'юванској / то с'н'в'и наз'о-
в'ил'и // пирот'я / круп'юф нал'ожн / с'латот //
т'же // круп'ю / зг'ор'яши их / и м'асла дуд'я //
п'оскова кар'юш // к'идел' с'латкиј вар'ил'и //
ис пр'еската кр'епкаја // с жам'ел'ка нал'ож-
на да п'ен'ицу свај'у с'ел'ан // изз вар'каки //
п'екли и кар'юванској п'акли // у ц'еркви //
там др'оје л'от'чан // пол'ост т'же и к'ид'ел'ице //

74

13

То ја понасу карови вохлѣдъ // Там какаја-та
пришодуца // сѣнокосе / сѣноја хѣрѣшеје времѣ //
ну најдѣлѣи в мају кѣмкату // дѣвѣткѣ колѣсно
лѣт шотнаучат / а уже как и вѣрасла / так и
дѣсрка / дѣсрка настојѣшија // малѣишкѣм надобѣт
лѣи / а топѣра школу акаѣи и пѣрѣк // малѣу
да и дрѣв / а жанѣлѣа / так шужѣк / жанѣлѣа
и пирѣианѣлѣа // топѣр - та мама карѣду стѣло
собираѣца / макарѣжа стѣла мама // топѣра мама
дѣтѣѣ на свѣт пурѣају // зѣтѣ мамо и пошѣу
ју // рѣнѣиш болѣс какаја-тѣ / а топѣр стѣ
бол убѣлѣа // адѣи дѣвѣат / зѣт / зрѣтѣ свѣ
лѣт ѣдѣрѣи / в стѣ болѣстѣ // в окнѣ
дѣсрѣкѣ пѣтѣ солѣвѣк / за никак пѣтѣнѣуцѣт
обѣрвѣр сдѣлала // а топѣра три малѣѣ вѣкѣдѣр
такѣих харѣишѣх / дѣсрѣкѣ дѣвѣе такѣѣе харѣ-
ише // топѣр на дѣтѣу чѣхѣдѣишѣ з дѣтѣи //
мѣтѣнѣлѣт / топѣр забѣр / а болѣало сѣсѣтѣлѣрѣ
назѣнѣлѣи / чѣу рѣт вѣсѣ сѣсѣтѣлѣрѣ вѣи чѣрѣ

~~Жноги~~ // цестопл'от'ина бов'ала казав'али / Т'ин'ер'
Заб'ор'ина / в масу р'уб'ал цестопл'от' // а ѓ'џ
стол'б'и / стол'би // а бов'алъ ко'л'ја б'ол'и / дв'а
к'алоп'ика р'адо'м ор'тор'ни'ца / а нос'е'р'т'к'и жер'от'
ка / тр'и жер'от'к'и кара'д'ил'и / то цестопл'от' //
бов'ала затр'ан'у'т со'ху / да гер'цз ка'н'от' пер'е-
к'ичу / да вала'г'к'а'с с собо'ј / со'ху вала'г'ил'и //
во'ру'д'им бар'озова так'и'е п'ал'к'и / их за'г'е-
и'ли / пар'ак'ич'ем к'р'аст'ом // бов'алъ ор'о
ор'ил'и да бар'не'вал'и / и во'ж'е'ј н'ѐ б'ол'џ //
во'з'м'ом за уз'в'у'ј / и ко'к'а во'т так и ва'д'о'ч
а з'з'а'д'у бар'ен'а бол'га'и'ца у ко'к'а // и бар'ка'ч
ли ра'н'исот ор'о ор'ко'с' / при'ј'ед'им ор'ат' //
ка'иско'с'ок п'ир'а'р'ова'ли // ло'м'ит'са д'ир'ем'ок' //
а как в'о'л' - та ј'ед'им (д'ер'ен' - та ни сло'м'
у'ца) бов'ала ка'д'џ так ра'ј'о п'ир'ило'м'ит' со'х'а'ч
и тр'ет'и'у рас ор'п'рам'к'у пах'ил'и // ип'од'и ла'м'ил'и
д'ир'ем'ок' // ѓ' и ѓ'а р'о'же му'рав'ја тр'а'г'к'а рос'у'б'
с ѓ'к'у ва'ко'с'и м'ос' / на м'о'ј'о'ј п'ам'ет'и ѓ'џ
ор'о нас'и'а б'ил'и // а то з'го'р'о'д'а / ко'л'ја ка'д'џ

кају и жёр'ди наклау / прѣт'ја дир'бозовије ²⁸
лѣва жал'овије нагъ згор'дъ гар'у'т' / прѣт'ян
нѣр'ч'в'азоваје // у мнѣ нѣту забора / там звер'дъ
ла згор'дъ // згор'дъ с вѣку в'ак'ор // м'ал'ин'
к'у згор'д'ик / так сис'тол'от / бол'валъ згор'дот
р'б'о згор'д'икот згор'дъ / т'лк'е м'ал'ин'к'ије иг'е
сис'тол'от // двѣр'ок'а назов'ае с'а / двѣр'ок'а з'с'
ла на в згор'т'а м'ал'ин'ка так двѣр'ок'а // как'а
изб'а е' / как'а хал'у'ника нѣ бол'ва / а р'б'о ц'л'ица
е' // д'р'а-д'р'а-д'р'-д'р' // в'от тон'ер'а в'от по'е'
хал'и на машин'ках / на нагъ бол'ва нел'ом хал'и //
иг'е м'ал'ин'ка ма'я // у мнѣ изб'а на п'ах'и
са пр'ис'т'ав'и'ч'е зн'а // у мнѣ кр'оп'от'-т'а
пл'ох'и // н'оти стар'ије пр'ис'т'ав'и'ч'и / тон'ер'а пр'ис'т'ав'и'ч'и
ша'т'о'й'ус' р'б'о // н'а зн'а'ју кагд'а дох пр'ис'т'ав'и'ч'и //
бол'валъ кас'ет' та р'б'о в'н'ус'ок насеб'л'а'л м'е //
ја и ох'ан'ку накаш'у / м'е и на пр'ис'т'ав'и'ч'и //
ма'я м'а'т'ок'и -т'а рав'ес'ник'и н'ик'т'о да к'ос'е //
пол'а мал'ожит м'а'т'а / ан'а д'ек'ка'я / у д'е'ю
сога х'у'с'о'й // кр'оп'от' л'уд'а'ч иг'о е' хал'у' //

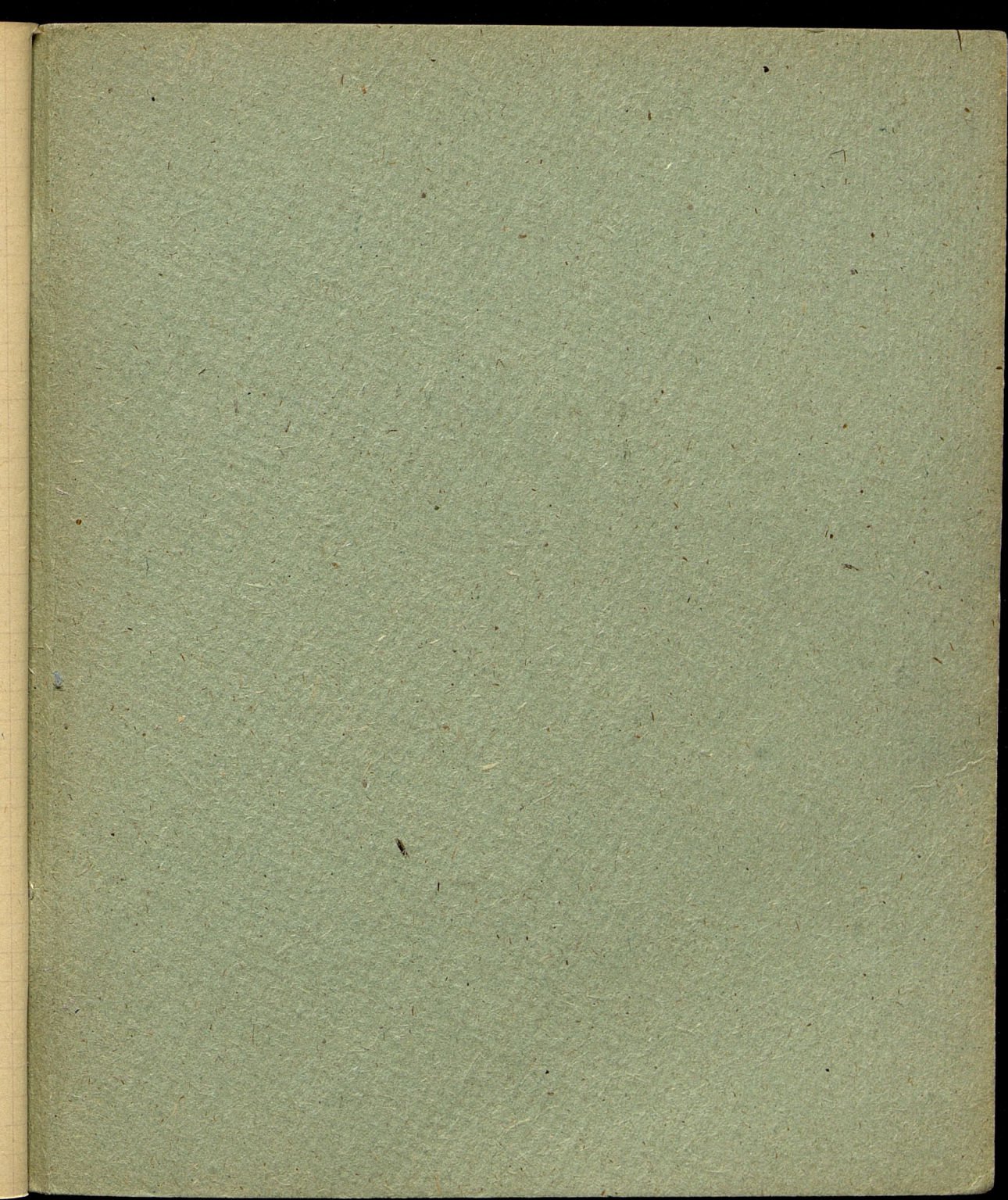
29
на прѣска бѣнкаја крѣпкѣ што ја хогу ес' ||
ја жогу да карѣје || пача - ка ја злѣку ||
прѣд'ѣ ка мѣ | ја тѣба утѣку бѣнкѣм ||
на ту и на хѣстају || ја и д'аѣѣ ја дѣк'ѣ
порѣст'ила и дрѣ || ѣтром ехѣѣла кѣсу туѣ
пача | да пачаѣ пачаѣ || то ја и пача
стѣла дѣн'ка | бѣнка стѣраја || со икој пача
бѣсѣдуем | пачаѣм што ни је | пачаѣм
а так - та на дѣр'ѣв'ѣнк'ѣ пачаѣм || мѣн'ѣ
пачаѣ та боу жалеѣе | кѣр'ѣ | пѣје || а у
нас тако пачаѣе бѣло | дрѣ пачаѣ пачаѣ
пачаѣ | пачаѣ пачаѣ | пачаѣ пачаѣ
ес' и пачаѣ | пачаѣ пачаѣ || ||
хлѣп пачаѣ так и пачаѣ || бѣн'ѣ
дрѣ пачаѣ пачаѣ | у пачаѣ пачаѣ
пачаѣ ес' | ја пачаѣ пачаѣ || то
на пачаѣ - та пачаѣ пачаѣ ||
пачаѣ пачаѣ | пачаѣ пачаѣ
пачаѣ || и дѣм бѣл пачаѣ | пачаѣ
бѣл пачаѣ | пачаѣ пачаѣ

и пярү кѡнү // топёр' устарѣла и горѣ мѣ
стѣло // хозѣян снѣр // н'ч раскѣ н'ч жармѡт³⁰
на ложокас' снѣр // ја зажѡ бѡром - то и вѣ-
рѣу // то на пѡлку чг'ѡ / то картѡскаку попо-
лѡт' / там ни пѡласко // мнѣ лѡнү / кудѡ
ја пѡгѣ гомоѣ // тан'ѡте чагѣ - та бр'ѡлѣду //
сѣн'и - та вѡм члѣтѣл'и / так н'ѣско сѣтѡ //
со сѣтѣл'асѣ (зл'н'ѣл'и) вѡт топёр' вѡп члѣтѣл'и
дѣо сѣтѣл'асѣ / там ни ѡкво члѣтѣ н'ѣ //
у мнѣ мѣсла свѣскаѣ / есн' ја лѣблѣ
мѡн вѡдѣ ѡсѣрѣт' // к бр'ѡту хѡр'ѣла
г'ѡтѣ члѣтѣ // ја н' и жѣл'м'ѡнү
кажѣр'ѡла дѡ / тѣдѣ ка пѡл'н'ѣт' //
крѡлѣдѡ - та ка члѣтѣл'и // нажѡвѣ у мнѣ
и н'ѣкѣдѡ н'ч хѡтѣ члѣтѣ с сѣтѣл'ѡтѡ //
ја дѡла нама лѡжѡ / лѣблѣ члѣтѣл'ѡтѡ
члѣтѣл'ѡтѡ // топёр' дѣо члѣтѣ рѡно зѡ-
мѡн - та вѡ хѡтѣ члѣтѣ // та на мнѣ н'ч
члѣтѣ / рѣкѣ тѣ и кѣмѡ // прѣвѡдѣ кадѡ
дѣтѣ // ја - та вѡт лѣблѣ рѣдѣсѣкѣ //

80 на ушот-та картэ хороши // ја и гиды јен
3) раба наверёс да на вёдају сам // што
нѣма слѣдуна појла би как божу кара и
была би согѣја //

Кабинет
диалектологии
ЛГУ

88

1 р. 20 к.

РТУ РСФСР
557-58

48 ЛИСТОВ

629